

VIDYAVRUT

23rd November' 201>

68 VEARS OF ESTABLISHMENT

A Newsletter of Gujarat University

GUJARAT UNIVERSITY Estd. 1949

Book Post Printed Matters

To,

CHIEF EDITOR

Prof. (Dr.) Meenu Saraf Head of Department Microbiology & Biotechnology, Gujarat University, Ahmedabad-380009, INDIA

EDITORIAL BOARD

Dr. R. S. Patel	Dr. Archana Mankad
Dr. R. G. Bhatt	Dr. Jagdish Joshi
Dr. R. J. Verma	Dr. Jyoti Pareek
Dr. P. N. Gajjar	Dr. Nita Shah
Dr. Rajsi Clerk	Dr. A. T. Vaghela
Dr. H. C. Sardar	Dr. Pratik Kanchan
Dr. Yogesh Parekh	Dr. N. K. Shah
Dr. Ranjana Argade	Dr. K. C. Raval

Publication Officer Mr. K. D. Vora

For Subscription and Newsletter related Info. Please contact Publication Officer Mr. K. D. Vora. Phone: 26300671 Email : vidya_gujuni@gmail.com (For internal circulation within Gujarat University)

PUBLISHED BY: Gujarat University, Navrangpura, Ahmedabad-380009

Website: www.gujaratuniversity.org.in Email: gujarat_university@yahoo.co.in "Vidyavrut" Printed and Published by Dr. P. M. Patel (Registrar) on behalf of the Gujarat University, Navrangpura, Ahmedabad and Printed at Chandrika Printery, 19 Ajay Estate, Dudheshwar Road, Ahmedabad-380004

Prof. (Dr.) H. A. Pandya

Vice-Chancellor

Message

New Year Resolutions!!

It's the time of the year for reflections and resolutions for the upcoming year. The time is just right to planand set yourself up to face the never ending challenges at work and life. Not only yourself but My city, My country and My world, all should be a part of your new year's resolutions. Make in India and lots of New Initiatives have been launched. Starting from new design, innovations, infrastructural changes and in almost all sectors from defence, aviation, pharmaceuticals, telecom, e-commerce, retail sector etc.have expanded your horizons like never before.

So dear student gear up to these new changes Sharpen, highlight your skills, have innovative ideas, start up plans etc. contribute to the society by asking yourself what can you do individually to be a torch bearer in the Modern India.

Think Big Empower yourself and start with a positive note in 2019 for your Country.

Dr. H. A. Pandya Vice Chancellor

From The Editors Desk

WATER WISDOM

When we buy a bottle of water, what we're often buying is the bottle itself, as much as the water. We're buying the convenience–a mineral water bottle .It isn't the same product as tap water, we're buying the artful story the water companies tell us about the water: where it comes from, how healthy it is, what it says about us. So, bottled water isn't just good, it's positively virtuous.

Except for this: plastic water bottles can take 1,000 years to biodegrade. Nine out of 10 water bottles end up as garbage or litter. In 1997, the United Nations Food and Agriculture Organization concluded that bottled water does not have greater nutritional value than tap water. But as normal as it seems, bottled water makes little sense – environmentally or economically. Manufacturing plastic bottles uses enormous amounts of fossil fuels. Shipping them chugs out more greenhouse gases. We spend hundreds of times more for them than we do on tap water. Most of the bottles are not recycled."By far the cheapest-and often the safest-option is to drink water from a tap. It's also the most environmentally friendly option." When most people think of bottled water, they probably envision the single-serve plastic bottle, which has exploded in popularity and is now available almost anywhere food products are sold. Most water bottles are made of the oil-derived polyethylene terephthalate, which is known as PET. While PET is less toxic than many plastics, manufacturing PET generates more than 100 times the toxic emissions—in the form of nickel, ethylbenzene, ethylene oxide and benzene-compared to making the same amount of glass. It's true that tap water does face numerous threats, including possible contamination from the potentially harmful by-products of chlorination, urban sprawl and population increase etc.

Eminent citizens argue that governments should focus their limited energies on repairing current tap water infrastructures and on protecting watersheds from harmful farm, industry and urban pollutants. Many public water supply advocates feel that tax dollars should be paying to deal with tap water's challenges. We certainly need to think twice before handing off the public water trust to private companies that put it in attractive bottles at a high price.

"You create opportunities by performing, not complaining" -Muriel Siebert

4thInternational Conference of

Indian Academy of Health Psychology, Nashik, Maharashtra

Indian Academy of Health Psychology (IAHP) is a scientific community comprising of eminent researchers, scholars, health care professionals and students who share the common vision of promoting science and practice of health psychology and its research-based applications. The focal theme of this conference, organized by the A.C.S. College, Nashik, was **''Community Mental Health: Issues and Challenges''** which is the most significant and important subject of contemporary world. This conference addressed all aspects of current issues and challenges of community mental health and well-being, focusing on recent developments in fundamentals, practical applications, interventions and implications.

On 22nd November, 2018, full-day pre-conference workshops on **Mindfulness based Cognitive Behavioural Interventions** and **Cognitive Drill Therapy and Hypnosis** were conducted. Dr. Kamayani Mathur, Professor and Head of the department of Psychology, Gujarat University, along with her PhD students attended the mindfulness based workshop directed by *Professor Mahendra Sharma*, NIMHANS, Bangalore.

The conference on 23rd November from 10:00 AM onwards started with the keynote sessions that were addressed by Dr. Julie Gerland and Dr. Francois Gerland (President: Foundation VIE, France) on the respective topics of **Prenatal Psychology** and **Dealing with toxic guilt**. Prof. Anand Kumar, President IAHP, then gave the presidential address. A symposium on Community Mental Health was conducted wherein Dr. Kamayani Mathur was invited as one of the speakers and she delivered her speech on the topic of 'Health consequences of adult obesity in the Indian context'. The day finally ended with an inaugural function and cultural programme.

October-December - 2018

The scientific sessions began from 24th November, 12:00 PM onwards. Research papers were presented by 4 PhD students of Department of Psychology, Gujarat University, each done under the supervision of Dr. Kamayani Mathur. The respective topics included *Impact of music therapy on mindfulness and psychological well-being among the patients of Hypertension* by Sukhda Pendse, *Significance of Alexithymia and Mindfulness among young adult substance users* by Anchal Agarwal, *Significance of burden and competence of caregiving among elderly patients of Dementia* by Tripti Singh, and *Pain catastrophizing as a predictor of Quality of Life among end stage renal disease* by Kavisha Raval. The conference finally ended on 25th November, 2018, after the valedictory function and distribution of the certificates.

Department of Botany, Bioinformatics

&

Climate Change Impacts Managment

The M.Sc. Botany students visited Government Herbal Botanical Garden at Gandhinagar. The garden houses medicinal plants and has an arboretum of medicinal trees. Shri KanubhaiYogi and Mrs.Krishnaben guided the students there and explained various ways of cultivating the plants for optimum medicinal value.

The field visit sensitized the students towards various medicinal trees. Shrubs and herbs-their nursery techniques of cultivation and medicinal value. The group also visited GEER foundation at Indroda Park. There they saw the dinosaur park, medicinal plants, grass germplasm, cactus house, green houses and arboretum at the Botanical Garden. The Botanical garden also has mangroves, cocoa and coffee trees, all spice tree, red jamun tree and avocado tree as special additions .The group also got an opportunity to visit the labs and premises of GEER foundation with the kind coordination of Dy. Director Shri Barad, IFS and Dr.Ketan Tatu. The group was accompanied by research scholars in Botany and Prof. Bharat Maitreya.

Department of Botany, Bioinformatics & Climate Change Impacts Management

The students of M Sc Climate Change Impacts management visited Bhaskaracharya Institute for space applications and Geoinformatics (**BISAG**). It is situated on the outskirts of Gandhinagar and is a state of the art institute, being the center for geoinformatics application it focuses on R&D using remote sensing and data analysis. It generates data for the government, students and researchers. It also houses the famous educational studios where educational programmes for schools and colleges are recorded. The group was accompanied by Mr. Pathik Bhatt, Research Scholar from Climate change. Dr. M. H.Kaluburne led the group through an informative presentation highlighting the activities of BISAG. It included awareness of remote sensing, geographic information system(GIS),Global Navigation Satellite System (GNSS). BISAG has been developing various kinds of software depending on the need of information and promotes training to young learners for the use of those software for social welfare. The various objectives of BISAG include-Visualization, Governance, Services, Developing and Planning, Decision making etc. Remote sensing has many applications not only in agriculture, forestry, climatology fisheries, coastal zone management etc. but also in health, urban planning, land use and degradation.

The students of Climate Change Impacts management visited **GERMI** in July 2018. The visit was coordinated by Dr.Kunal Shah at GERMI. The students got an opportunity to see the various projects underway at GERMI. Mr. Nirmal Desai and Mr.Pathik Bhatt accompanied the students. The students of Climate Change Impacts management visited **GEMI** in July 2018. The visit was coordinated by Dr. Natasha Khatri at GEMI. The students got an opportunity to see the various state of the art labs used in environmental assessment at GEMI. Mr. Nirmal Desai and Mr. Pathik Bhatt accompanied the students. The group also visited**GPCB** with the help and guidance of Member Secretary, Shri K.B. Vaghela at GPCB.

Department of Botany, Bioinformatics & Climate Change Impacts Management

The students of Horticulture Science and Garden Management visited Hydroponics unit at ESSAR – Nandniketan, Surat. This is a novel unit set up by ESSAR illustrating women empowerment since all the tasks from production to marketing is allocated to women. They produce tomatoes and cucumbers with utmost care and precision under the supervision of expert horticulturists.

At Surat, the group also got a chance to visit a famous bungalow which demonstrates zero garbage.

Earlier in the day the students of horticulture science and garden management also visited Anand agricultural University and NRC-Medicinal plants at Boriyavi. Both the visits improved the understanding of various agro techniques used in cultivation of plants. Horticulture science is a field based course and so whatever is delivered in class would always need field based supplementary learning for better understanding.

Department of LabourWelfare

Report: Expert Session and Poster Making Competition

An expert lecture session on 'Occupational health and hazard' was organised at Department of LabourWelfare, Gujarat University by Dr. K. R. Bhatia, TechnicalOfficer (Retired), National Institute of Occupational Health, and Ahmedabad.Dr. Bhatia, with his 36 Years of rich experience in NIOH, discussed effects of work on the health of employees with the help of various WHO studies.

He specifically explained pesticide poisoning for organized sector and unorganized sector Bidi workers, farm workers, Agarbati workers, forest workers etc. He discussed various occupational diseases like BRUCELLOSSIS, BUSSINOSIS etc. He explained sources of hazards and effect of organic and inorganic dust, lead, mercury, copper, aluminum etc. Dr. Rajasi Clerk HOD, MLW Department welcomed Dr. Bhatia and Dr.Suhasini Shastri field work assistant, MLW Department, thanked Dr. Bhatia for his very valuable knowledge sharing on the subject of occupational health and hazard.

Students of the Department of Labour Welfare also prepared posters on the subject of occupational health and Dr. Sujata Soni, Faculty of MLW Department and Dr. Chandrika Raval, Faculty of Sociology Department were invited to judge the best posters.

The following students were given prizes for best posters:

1. Nilima Patil

- 2. Maunas Shastri and janak Sahu
- 3. Sneha Prajapati, Rupali Soni and Rimpal Prajapti.

Report on Visit of UK Team(Imperial College) to Department of Microbiology and Biotechnology

On 4thDec Dr.Jorg Schumacher and Dr.Shraddha Gang visited Gujarat University,Department of Microbiology and Biotechnology as a part of Indo-UK project (UKIERI) project. The project is awarded to Dr Meenu Saraf Professor and Head of the Department. Dr Jorg and Dr Meenu Saraf have initiated the meeting by having detailed talk about project. Prof.Saraf's lab has successfully isolated bacteria that can produce trehalose as well as are good nitrogen fixers.Dr.Jorg Schumacher who specializes in agriculture and biochemistry of nitrogen fixing bacteria gave an experts talk on **Enhancing nitrogen-fixing bio-fertilizer through synthetic biology and biotechnology in** the Department of Microbiology which was attended by research scholars, faculty and M.Sc students. Later Dr Jorg Schumacher had a detailed discussion with Ph.D researchers working on Plant Growth Promoting Rhizobacteria, both Dr Jorg Schumacher and Dr Shraddha Gang later met our Honourable Vice Chancellor Prof Himanshu Pandya and had in depth discussion about innovation application in the field of agriculture microbiology, at last the visit ended with discussion at GUSEC with Mr. Rahul Baghchandani.

On 5th Dec Dr.Meenu Saraf, Dr. Rakesh Panchal, Dr.Shraddha Gang, Dr.Jorg Schumacher & Ms Sheetal Sharma visited Anand Agriculture University (accrediated by Indian Council of Agriculture) to have a discussion with Dr. R.V Vyas professor and head at microbiology departmentDr. R.V Vyas and his co-workers are manufacturing biofertilizer for all types of plants.

Department of Labour Welfare

Report on Industrial Visit

The Department of Labour Welfare had organized an industrial visit for the students of 1st Semester of MLW on 23rd October, 2018. The industry visit was at 'Ingersoll Rand India Ltd.' which is located at Naroda, Ahmedabad. Ingersoll Rand is a diversified industrial manufacturer with market – leading brands serving customers in global commercial, industrial and residential markets. This company is about 147 years old. It was founded in the year 1871. Through acquisitions, innovations and customer focus, the company Ingersoll Rand today offers market leading solutions and services that enable customer to create progress through a variety of industries and markets that touch everyday life. Ingersoll Rand India Ltd. was founded in Kolkatta in 1921. This was the first American investments in India. Ingersoll Rand established its first manufacturing plant in Naroda, Ahmedabad in 1965.

The Human Resources Business Partner, Mr. Dinesh Menon who is also an Alumnus of MLW Department, from Ingersoll Rand India shared his valuable experiences and knowledge. He taught the students regarding the complicated processes of manufacturing in a very simplified manner. About 32 MLW students accompanied by Field Work Assistant Dr.Suhasini Shastri enjoyed a lot as it was their first exposure to industry. This industrial visit to Ingersoll Rand provided an insight to the real working environment of the industry. It helped the students to understand the do's and don'ts of the industrial practice.

Such industrial visits help the students to get a better knowledge about the matters they have studied in theory classes.

Faculty Development Program held at the Department of Microbiology and Biotechnology

The major focus of the FDP was upgrading the teaching, training and research skills of teachersespecially those teachers who have not had an opportunity to acquaint themselves with recent developments in teaching and research methods. The program enabled participants to develop competency in general management education as well as in up gradation research and pedagogy. The Coordinator of the Program Prof. Meenu Saraf and the supported by UGC-HRDC, GU campus.A five-day Faculty Development Program (FDP) was held on Tools and Techniques in Biological Sciences for improving the knowledge and skills of the faculty, so that they can share this knowledge with the students and improve the teaching experience. The FDP was organized by inviting the top head and Pioneers in the respective fields to enlighten faculty, and it was an exhilarating experience for the lecturers for the assistant and associate professors. The program was conducted at the Department of Microbiology and Biotechnology, School of Sciences, Gujarat University, dated 25th October to 30th October 2018. The program began with the inauguration and the key note speaker was Professor C. G. Joshi, Director, Gujarat Biotechnology Research Centre, Gandhinagar and Professor of Animal Biotechnology on "Advances in Metabolic Engineering". Dr.Pankaj Jain gave a research talk on "Fermentation Technologies in Biopharmaceutical Industry". It was undoubtedly a stimulating speech and had received positive comments from our faculty about the quality of his presentation. On second day Professor Thomas Mathew, Gujarat National Law University and Professor S. P. Singh Professor & Head, Department of Biosciences, Saurashtra University, Rajkot conducted a lecture on "Complementary relationship of Science and Law" and on "The concept of gene shuffling and directed evolution" respectively and their slides were very precise explaining the present advances in science and technology. A demonstration of HPLC and FTIR was elucidated by Dr. Chetna Raot. Third day was followed by the lecture conducted by Professor Fulekar, Dean Central University of Gujarat on "Rhizonano approaches for remediation of dyestuff industrial effluent". There was a session on molecular biology techniques that was conducted by Mr. Shailendra Gaur covering the topic on Biotherapeutics: From Bench to Market and Beyond. Fourth day was carried out by lecture conducted by Prof N Reddy, ICAR Institute, Boriavi. The subsequent session was held on Next Generation Sequencing for Genome Analysis by Professor Rakesh Raval and a session on bioinformatics by Dr. Chaitanya Jha. Professor Rajesh Patel, Professor Naresh Kumar and Professor G. Archana carried out the development lectures on the last day of the session. Every Session was followed by demonstration of relevant techniques from fermenter to use of PCR and bioinformatics. The validation session was carried out by distribution of the certificates and a positive feed back for the program.

Ph.D. Degree Awarded Department of Microbiology & Biotechnology

Heartily Congratulations to Ms. Tisha N. Patel on successfully completing Doctorate degree in Microbiology subject. She has done Ph.D. on the topic "Development and Application of hormone producing Rhizobacteria for the propagation of *Coleus* Species" from Gujarat University under the guidance of Prof.(Dr.) Meenu Saraf. Heartily congratulations to her for this achievement.

Department of Psychology

On 1st December, 2018, Yamini Chandra, PhD student of Department of Psychology, was awarded her PhD degree for her research work done in the area of Work Psychology. Her topic of research was "A review of Entrepreneurial Attitude, Organization Citizenship Behavior, Emotional Competence and Quality of Work life among Women entrepreneurs and Corporate executives in Indian Business Organizations". She is the 11th PhD student who has received her doctoral degree under the guide ship of Dr. Kamayani Mathur, Professor & Head, Department of Psychology, Gujarat University.

Shine Star Award Achievement

Gujarat University Library has been conferred **"Shine Star Award"** during national level seminar on "Digitization of Ph. D. thesis" at Hotel Shangri-La, Bengaluru on 5th of October, 2018, in recognition with Ph. D. thesis (Shodhganga) project. This national level prestigious award was received by **Dr. Yogesh Parikh** I/c Librarian of Gujarat University Library.

This seminar was attended by various prestigious universities across India like IITs, IIMs and various prestigious state and central universities. In that seminar more than 250 librarians were present and out of that 10 outstanding performance of librarians in digitization of thesis and Dissertations have been selected for this honour.

ProQuest international renowned publisher which is committed to empowering researchers and librarians around the world was the organiser of this national level seminar and Dr. Yogesh Parikh I/c Librarian of Gujarat University Library has also chaired a technical session during this seminar. Gujarat University Library is growing consistently enhancing the quality of academic standard under the dynamic leadership of Dr. Yogesh Parikh. It is rightly said;

"Success is no accident. It is hard work, perseverance, learning, studying, sacrifice and most of all, love of what you are doing or learning to do."

Celebration of 150thBirth Anniversary of Mahatma Gandhiji

Organized seminar on the eve of Celebration of 150thBirth Anniversary of Mahatma Gandhiji, on 1st October, on the topic of "Gandhiji: As A Lawyer". Prof.(Dr.) Kaushik Raval introduced the topic and relevance of principles of Mahatma Gandhiji at present time. The seminar presided by Professor (Dr.) Himanshu Pandya, Vice Chancellor, Gujarat University, Chief Guest, Shree PrakashJani, Additional Advocate General (Gujarat State), delivered a talk on the topic, , Guest of Honour, Dr. Rizwan Kadri, spoke and exhibited Unseen Drawings of *Dandi March*, Prof. (Dr.)R.J.Varma Director(I/C School of Sciences),. Dr. Bhavesh Bharad expressed vote of thanks at Department of Zoology, Gujarat University, Ahmedabad.

Centre of Excellence, School of Law

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, invited as Guest Faculty at Department of Law, Gauhati University, Gauhati, Assam and Delivered lectures on 'Juvenile Justice System, Women Empowerment, Adoption and Child Rights Centre State Relation and Integrity of Nation' from 2nd April to 6th April 2018.

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, invited as a subject expert at Nalbari Law College, Nalbari, Dist. Nalbari, Assam and delivered lectures on 'Rule of Law in India,' on 5th April 2018.

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, visited Assam National Law University and Judicial Academy and had a meeting with Vice Chancellor Professor Dr. J. S. Patil and visited various Departments and talked to Students on 7th April,2018.

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, delivered a Special lecture on the topic of 'Expectation of Freedom Fighters and Constitutional Provisions & Reality' at Motilal Nehru Law College, Ahmedabad on the occasion of Teachers' Day on 5th September 2018.

Professor (Dr.) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, Invited as a resource person and delivered a lecture on 'Contract Labour' at 1st Technical Session on Future of Work: Labour Policy & Law Reform, as a panelist at 'International Conference on Future of Work: Labour Policy & The Law' and Chaired a 3rd Technical session on 18th November organized by National Law University, Delhi in collaboration with National Labour Law Association and Friedrich Ebert Stiftung at National Law University, Delhi during 17-18 November, 2018.

Peer Review Team Member, UGC, NEPAL

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, nominated as an expert by University Grant Commission, Nepal in Peer Review Team for accreditation of Gautam Budhha Multiple Campus, Rupandehi District, Nepal, and visited the campus during 10-14July,2018.

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, visited Department of Management, Tribuvan University, Kirtipur,Kathmandu, Nepal on 9thJuly,2018, and met Rector and Dean, faculty of Management and Research Committee.

Professor (Dr) Kaushik C. Raval, Director, School of Law, visited MadhyabinduMultipla Campus, Kawasoti, Nawalparasi, affiliated with Tribuvan University, Kathmandu, Nepal and academic discussion with Principal and Staff on 10thJuly,2018,

Departmental Activities Centre of Excellence, School of Law 'Celebration of World Ozone Day'

Organized National Workshop on "**Preservation and Management of Atmospheric Environment: Issues and Challenges**" on 16th September,2018 where more than150 participants including teachers and research scholars belongs to various faculties likewise, law, education, sociology, psychology, philosophy, sciences, literature and N.G.O. etc from all corners of Gujarat, Rajasthan, Maharashtra and Assam, Tamil Nadu, Himachal Pradesh, Bangladesh. Professor Dr.S.P.Rathor, gave idea and theme of the workshop, Keynote address delivered By Professor S. Ganpati, Professor (Environmental Law and Management Studies, Anna University, Chennai). Dr. Rushikes Mehta, Dean, Law Faculty, Gujarat University, was Guest of Honours, The seminar presided by Professor (Dr) K.C.Raval, At School of social Sciences, Gujarat University, Ahmedabad.

Celebration of International Human Rights day by organising Seminar on: Human Rights: Issues and Challenges"

Center of Excellence, School of Law, Gujarat University in collaboration with Faculty of Gandhian Studies, Gujarat Vidyapeeth celebrated International Human Rights Day by organising International Seminar on 10.12.2018.

The welcome speech was given by Prof.Prem Anand Mishra who laid stress upon the importance of understanding the duties in order to achieve rights.

The Director of Center of Excellence, School of Law, Gujarat University Prof.Dr.K.C.Raval stressed upon the importance of Human Rights and made the participants aware of how our ancient culture gave great importance to the Human Rights of the individuals. He also expressed his concerns for the growing intolerance, cast clashes and hate crimes which are posing challenges to Human Rights.

The key note address was given by the Chief Guest Prof.Sachindra Narayan Sinha (Ex-member of National Human Right Commission, Member National Commission for D.N.T) in which he shared his vast experience with participants and suggested various ways and means to deal with the challenges to Human Rights.

The Vice Chancellor of Gujarat Vidyapeeth Prof. Dr. Anamik Shah deliberated upon the interlinkage of Human Rights with the Gandhian values and said that for social, economical and political development village set up and panchayati Raj should be strengthened.

Delebrating upon the particular issues, Asst. Professor Ms.Urvi Shah and Asst. Professor Mr. Harsh Nagar talked about Women's Rights and Refugees Rights respectively. The International Students of the School of Gandhian Studies who were from Mexico, Ghana, Nepal, Sierra Leone, Indonesia and Bangladesh also shared their experience. They discussed issues of women, children, religious minorities in context with socio-economic condition in their respective countries.

રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય સપ્તાહ

14 મી નવેમ્બરથી 21 મી નવેમ્બર રાષ્ટ્રીય ગ્રંથાલય સપ્તાહ સમગ્ર રાષ્ટ્રમાં ઉજવવામાં આવે છે જેના ભાગરૂપે ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય દ્વારા પ્રતિ વર્ષ વિવિધ કાર્યક્રમો આયોજિત કરવામાં આવે છે જેમાં

આજ રોજ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય ખાતે ગ્રંથ સપ્તાહની ઉજવણી ભાગરૂપે સમગ્ર અઠવાડિયા દરમિયાન વિવિધ ગ્રંથપ્રદર્શનો અને વ્યાખ્યાન એમ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

જેમાં

તારીખ : 14 મી નવેમ્બર - હસ્તપ્રતો, અપ્રાપ્ય ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 15 મી નવેમ્બર - સંદર્ભ ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 16 મી નવેમ્બર - ગુજરાત યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કાળથી જ્વેલેજ્જ વંચાયેલા ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 17 મી નવેમ્બર - સ્પર્ધાત્મક પરિક્ષાનાં ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 18 મી નવેમ્બર - ભારતના અને વિશ્વના વિવિધ મહાનુભાવોનાં જીવન કથન પર પ્રકાશિત ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 19 મી નવેમ્બર - ગુજરાત યુનિવર્સિટી અને યુનીવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ દ્વારા પ્રકાશિત ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 20 મી નવેમ્બર - ભારતની વિવિધ ભાષાઓ પર પ્રકાશિત ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

તારીખ : 21 મી નવેમ્બર - ભારત સરકાર અને ગુજરાત સરકારની વિવિધ યોજનાઓ જેમાં સ્ટાર્ટ અપ ઇન્ડીયા, સ્કીલ ઈન્ડીયા, ડિજીટલ ઇન્ડીયા, મેક ઇન્ડીયા, ખેલ મહાકુંભ, મહિલા સશક્તિકરણ પર પ્રકાશિત ગ્રંથોનું પ્રદર્શન

ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય દ્વારા આયોજિત આ ગ્રંથસપ્તાહની ઉજવણીનું ઉદ્ઘાટન ગુજરાત યુનિવર્સિટી કુલપતિશ્રી ડૉ. હિમાંશુ પંડ્યા સાહેબના વરદ હસ્તે કરવામાં આવેલ હતું. તેમજ તારીખ 17-11-2018નાં રોજ ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય ખાતે વાંચન કરતા વિદ્યાર્થીઓ માટે મોટીવેશન તેમજ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા કેવી રીતે આપવી આ અંગે વ્ખ્યાન ગોઠવવામાં આવેલ હતા. આ ગ્રંથ સપ્તાહની ઉજવણીને પ્રિન્ટ તથા ઈલેક્ટ્રોનિક મીડીયાના માધ્યમો દ્વારા સારી એવા પ્રમાણમાં દૈનિક કવરેજ આપી સમાજને સંબંધિત તમામ સમુદાયને ગ્રંથ સપ્તાહની ઉજવણીમાં જોડ્યા હતા.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ જન્મજયંતિ

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની જન્મજયંતિ નિમિત્તે ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા ગ્રંથાલય ખાતેથી વિવિધ કાર્યક્રમો થકી ઉજવણી કરવામાં આવેલ હતી. આ કાર્યક્રમોમાં પદયાત્રા, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના જીવન અને કથન પર પ્રકાશિત ગ્રંથોની બાજોટ પર ગ્રંથયાત્રા, ગ્રંથોનું ગ્રંથાલય ખાતે પ્રદર્શન, ફૂલોથી બનાવેલ સરદાર વલ્લભભાઈની સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી જેવી પ્રતિમા અને તેની ફરતે ભારત દેશનો નકશો અને એમાં માનવ સાંકળ એમ વિવિધ કાર્યક્રમો યોજાયેલ હતા આ પ્રસંગે ગુજરાત યુનિવર્સિટીના મા. કુલપતિશ્રી દ્વારા ફ્લેગ માર્ચ કરીને પદયાત્રા અને સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના જીવન અને કથન પર પ્રકાશિત ગ્રંથોની બાજોટ પર ગ્રંથયાત્રાની શરૂઆત કરવામાં આવેલ હતી.

ત્યારબાદ ફૂલોથી બનાવેલ સરદાર વલ્લભભાઈની પ્રતિમા અને તેની ફરતે ભારત દેશનો નકશામાં ઉપસ્થિત તમામ દ્વારા માનવ સાંકળ રચી સરદારના પ્રદાનને યાદ કરી ત્રણ વખત હાથ ઉંચા કરી અને સરદારને યાદ કરી જન્મ જયંતિ ઉજવેલ હતી. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી દ્વારા પ્રાસંગિક ઉદ્બોધન કરતા જણાવેલ હતું કે વિદ્યાર્થીંગણ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના જીવન અને કથન પરના ગ્રંથોનું વાંચન કરે અને તેમાંથી પ્રેરણા લઈ આગળ વધે તથા જો સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ના હોત તો આજે જૂનાગઢમાં પણ જવા વિઝા લેવા પડત એ યાદ કરી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ રજવાડાઓને એક કર્યા એ વિશે ઉદબોધન કરેલ હતું.

કા. ગ્રંથપાલશ્રી ડૉ. યોગેશ પારેખ જણાવેલ કે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ દ્વારા ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું ખાત મૂર્હત 1950માં કરવામાં આવેલ હતું જે ગુજરાત યુનિવર્સિટી માટે એક ગૌરવની બાબત છે અને વિશેષ કે તેમના જીવન અને કથન પર પ્રકાશિત ગ્રંથોની બાજોટ પર ગ્રંથયાત્રા એ દેશમાં પ્રથમ આવી ગ્રંથયાત્રા હશે ઢોલના તાલે નિકળેલી આ ગ્રંથયાત્રામાં તમામે ઉત્સાહભેર ભાગ લીધેલ હતો અને ખૂબ જ સફળ કાર્યક્રમ રહેલ હતો.

ગુજરાત યુનિવર્સિટી સ્થાપના દિવસ

23મી નવેમ્બર ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો સ્થાપના દિવસ છે ત્યારે આ વર્ષે ગુજરાત યુનિવર્સિટી સ્થાપના દિવસની પૂર્વ સંધ્યાએ અનોખી રીતે ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.

ગુજરાત યુનિવર્સિટી સ્થાપના દિવસની ઉજવણીની પૂર્વ સંધ્યાએ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના મા. કુલપતિશ્રી ડૉ. હિમાંશુ પંડ્યાની ઉપસ્થિતિમાં ગ્રંથાલયના વર્ગ-4ના કર્મચારીશ્રી મહેશ ચૌહાણ, શ્રીમહેશ વાઘેલા અને શ્રી હકાભાઈ ભરવાડ વરદ હસ્તે ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સ્થાપના કાળ સમયથી ડિજિટલ યુગ સુધીના વિવિધ ફોટોગ્રાફ્સના ફોટોનું પ્રદર્શન શૈક્ષણિક સમુદાય અને જાહેર જનતા માટે ખુલ્લુ રાખવામાં આવેલ હતું. આ સાથે સાથે ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા પ્રકાશિત ગ્રંથોના ડિજિટલાઇઝેશન જે ગુજરાત યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ મારફતે એક્સેસ માટેનું લોન્ચિંગ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સિનિયર સિન્ડીકેટ સદસ્યશ્રી ડૉ. દિગ્વિજયસિંહ ગોહિલ અને ડો. રમેશ ચૌધરી, સિન્ડીકેટ સદસ્યશ્રીના વરદ હસ્તે કરવામાં આવેલ હતું.

વિશેષ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સ્થાપના દિવસની પૂર્વ સંધ્યાએ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સમાજશાસ્ત્ર વિભાગમાં એમએ સેમ-1માં અભ્યાસ કરતા શ્રી રાહુલ ચાવડા દ્વારા બનાવેલ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ટાવરની પ્રતિકૃતિની રંગોળી જેમાં 70 દિવા સાથેનું પ્રાગટચ તમામ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર અને સેલ્ફી પોઈંટ બનેલ હતું.સાથે સાથે યુનિવર્સિટી ટાવરને પણ રોશનીથી શણગારવામાં આવેલ હતું.

બંધારણ દિવસ

તારીખ 26મી નવેમ્બર બંધારણ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ત્યારે ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય દ્વારા તારીખ 26 નવેમ્બર 2018ના રોજ આ બંધારણ દિવસની ઉજવણી નિમિત્તે ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય દ્વારા ભારતના બંધારણની રચના વખતે પ્રકાશિત કરવામાં આવેલ પ્રતો પૈકીની ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય ખાતે ઉપલબ્ધનાં કુલ 3 ગ્રંથો અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય ખાતે વસાવેલ ભારતના બંધારણને આધીન વિવિધ કાયદાશાસ્ત્રના લગતા ગ્રથોનું પ્રદર્શન ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલય ખાતે આયોજિત કરવામાં આવેલ હતું. ગુજરાત યુનિવર્સિટીનાં અનુસ્નાતક ભવનોના વિદ્યાર્થીઓ તથા અધ્યાપકો દ્વારા આ ગ્રંથપ્રદર્શનની મુલાકાત લેવામાં આવેલ હતી.

્યુવક કલ્યાણ વિભાગ માઉન્ટ આબુ 'પરિક્રમા'

હિંદુ, જૈન, બૌદ્ધ વગેરે ભારતીય ધર્મોમાં પવિત્ર સ્થળોની ચારે તરફ[ં] આસપાસ શ્રદ્ધાપૂર્વક પગપાળા ચાલવાને 'પરિક્રમા' અથવા 'પ્રદક્ષિણા' કહેવામાં આવે છે. મંદિર, નદી, પર્વત વગેરેની આસપાસ પરિક્રમાને પુષ્ટ્યદાયી માનવામાં આવે છે. પરિક્રમા લોકોની શ્રદ્ધા અને આસ્થા સાથે જોડાયેલ પ્રવૃત્તિ છે. લોકો પોતાના દેવ, દેવીઓના પ્રતિકસમા સ્થાનકો પર પરિક્રમા કરવાની માનતા, બાધા કે ટેક રાખતા હોય છે.

તા. 28-10-2018ના રોજ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટે આબુ રોડ ખાતે ઋષિકેશ તથા મહાકાલી મંદિર ઉમરાશી ખાતે રીપોર્ટીંગ નક્કી કરવામાં આવેલ રીપોર્ટીંગનાં દિવસો 29 વિદ્યાર્થીઓ હાજર થયેલ હતા. તા. 21-10-2018ના રોજ ઋષિકેશ મંદિર ખાતેથી પવિત્ર પરિક્રમાનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો. પ્રથમ દિવસે પગપાળા જંગલના રસ્તે બપોર સુધીમાં ગૌમુખ મંદિરે પહોંચ્યા, ત્યાંથી નદી ઓળંગી આગળના રસ્તે સકોડા ગામે પહોંચ્યા. આજના દિવસનો પગપાળા પ્રવાસ મા. આબુના દક્ષિણ તરફ ભાગનો હતો. લગભગ 21 કિ.મી. યાત્રા પ્રથમ દિવસે કરી. સકોડા ગામમાં પ્રાથમિક શાળાના મકાનમાં રોકાયા, બપોર તથા સાંજનું ભોજન ખુલ્લા ખેતરમાં બનાવવામાં આવ્યું. પ્રથમ દિવસે વિદ્યાર્થીઓ થાકેલ હતા તેથી જલ્દીથી સૂઈ ગયા. સકોડા ગામ આખુ આદિવાસીઓનું હતું. ગામ અલગ અલગ કસબા તથા ઝૂંપડાઓમાં પથરાયેલ જોવા મળ્યું. અમારી સમગ્ર ટીમને જોઈ ગ્રામવાસીઓ તેમાંય ખાસ કરીને નાના બાળકો જોવા માટે ટોળે વળ્યા. સૌના માટે એક જ પ્રશ્ન હતો આ લોકો ક્યાંથી આવ્યા અને શું કામ આવ્યા. વાતચીત બાદ તેમનાં પ્રશ્નોનું સમાધાન થયું.

બીજા દિવસે સકોડાથી નીકળી માઉન્ટ આબુના પશ્ચિમ વિસ્તારમાં ચાલવાનું હતું. સકોડા ગામથી બે આદિવાસીઓને રસ્તાની જાણકારી માટે સાથે લીધા, આજના દિવસનો રસ્તો ઘનઘોર જંગલમાંથી પસાર થતો હતો, નજર સામે આબુ પર્વતની ઉંચી ઉંચી ચટ્ટાનો પર આવેલ ગૌતમઋષી મંદિર દેખાતું હતું. આગળ જતા આશાપુરા મંદિરની જગ્યા પર ફરીથી વિશ્રામ કરવા રોકાયા, તે દરમિયાન જયદીપ ગજ્જર નામના વિદ્યાર્થીએ છાતીમાં દુખાવાની ફરીયાદ કરી. આ વાત સાંભળી થોડીવાર માટે તો મગજ સુન્ન થઈ ગયું. કાર્ડિયાક પ્રોબલેમ થયો તેમ જણાતા ધ્રાસ્કો પડ્યો કારણ અહીંથી નીકળવા માટે પગપાળા સિવાય કોઈ રસ્તો ન હતો. આશાપુરા મંદિરની જગ્યામાં તેને એક ગોળી આપી સુવડાવ્યો અને પછી તેને ચોકલેટ આપી. આ સમાચાર સાંભળી આખા ગ્રુપમાં સન્નાટો વ્યાપી ગયો. લગભગ 30 મિનીટ સુધી એને આરામ કરાવ્યો છતાં દુખાવાની ફરીયાદ હતી જ . મંદિરમાં હાજર માતાજીએ ભભુતીની પ્રસાદી ખવડાવી, છાતીમાં ચોળી તથા મંદિરમાંથી એક લોટો પાણી લાવી એને પીવડાવ્યું અને જલદીથી સાજો થઈ જશે તેવા આશિર્વાદ આપ્યા. ત્રીજા દિવસની અમારી યાત્રા સવારે 7:10 થી શરૂ થઈ. આજ રોજ પણ માઉન્ટ આબુના ઉત્તર ભાગ તરફ પગપાળા યાત્રા કરવાની હતી. માઉન્ટ આબુનો ઉત્તર ભાગ એ સૌથી લાંબ છે. રસ્તામાં ગાંડા બાવળના જંગલો ગઈકાલના પ્રમાણમાં ઓછા હતા. રસ્તામાં જંગલમાં પાણી પીવા માટે બાંધેલ પાકો કૂવો જોવા મળ્યો. માલધારીઓના પશુઓને પાણી પીવડાવવાની વ્યવસ્થા માટેનો અવેડો જોવા મળ્યો. રસ્તે આગળ જતા પાતાલેશ્વર મહાદેવનું મંદિર આવ્યું જ્યાં સૌએ દર્શન કર્યા. નદી કિનારે આવેલ આ જગ્યા ખુબ જ રળીયામણી હતી. ત્યાંથી આગળ જતા રસ્તામાં સાત કુંડાની જગ્યા આવી અહીં સૌ વિદ્યાર્થીઓને લીંબુ પાણી આપવામાં આવ્યું. અહીં આવેલ ધોધનો નજારો અદ્ભુત હતો લગભગ 700 ફટ નીચે ઉતરી સૌએ હાથપગ ધોયા.

યાત્રાના ચોથા દિવસે વાસ્તનજીથી દેવદર્શન કરી સવારે 7:30 વાગ્યે નીકળ્યા. તળેટીના પ્રદેશમાં ખૂબ જ પ્રમાણમાં ગાંડા બાવળ હોવાથી આજની યાત્રા પાકા રોડ પર હતી. બપોરે 12 વાગ્યે નીતોડા મુકામે કેદારનાથની જગ્યા પર પહોંચ્યા, થોડો આરામ કરી નદી તથા નહેરના રસ્તે ઘરકાવમાતાની જગ્યા પર સાંજે પહોંચ્યા. ઘરકાવમાતાની જગ્યા બીલકુલ પહાડોની નીચે આવેલ ખૂબ જ રમણીય જગ્યા છે. આ જગ્યા પર કુદરતી ઝરણામાંથી નીકળતા પાણી મોટા પ્રમાણમાં છે. સૌ થાકેલ હોવા ઉપરાંત અગાઉનો પ્રવાસ ઝડપથી ચાલવાના કારણે ધાર્યા કરતા વહેલા હોવાને કારણે વધુ આરામ માટે અહીં બે રાત્રી રોકાણ કરવાનું નક્કી થયું.

પાંચમા દિવસે આરામ હોવાને કારણે સૌ લગભગ 7:30 વાગ્યે ઉઠ્યા. નાહી-ધોઈ નાસ્તો કરી 9:30 વાગ્યે તૈયાર થયા. ઘરકાવમાતાની નજીકની પહાડીઓમાં ઉપરની તરફ મહારાણા પ્રતાપનો મહેલ જોવા સૌ નીકળ્યા. જૂના જમાનાનો મહારાણા પ્રતાપનો ખંડેર થયેલ અત્રે જોવા મળ્યો. ત્યાંથી આગળના રસ્તે ગંગાજલીયા નામની જગ્યા પર પહોંચ્યા અહીં મહાદેવનું મંદિર આવેલ છે તથા પથ્થરોમાંથી ઝરણા સ્વરૂપે નીકળતું પાણી મોટા પ્રમાણમાં જોવા મળ્યું. અહીંથી પરત ઘરકાવમાતાની જગ્યા પર પહોંચ્યા. આજે લગભગ 7 કિ.મી.ની યાત્રા થઈ. આજનો દિવસ આરામ હોવાથી વિદ્યાર્થીઓએ મોટાભાગનો સમય કપડા ધોવા તથા નહાવામાં વિતાવ્યો. સાંજના સમયે સૌ વિદ્યાર્થીઓ જંગલમાંથી કેમ્પ ફાયર માટે લાકડા લઈ આવ્યા. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થીઓના ત્રણ ગૃપ બનાવી આનંદપ્રમોદ માટેની મનોરંજનાત્મક રમતો રમાડી રાત્રે કેમ્પ ફાયર કરવામાં આવ્યું.

છક્રા દિવસની યાત્રાનો પ્રારંભ સવારે 7:15 કલાકે કરવામાં આવ્યો. ઘરકાવામાતાથી કેનાલના રસ્તે સીધા જ આબુ તળેટીના રસ્તેથી મહાકાળીના મંદિર સામે આવેલા બ્રહ્મસમાજની જગ્યા પર બપોરે 1-00 વાગ્યે પહોંચ્યા. આમ કુલ 120 કિ.મી.ની પદયાત્રા દ્વારા પરિક્રમા પૂર્ણ કરી નિજ સ્થાને પરત ફર્યા.સાંજના સમયે પૂર્ણાહુતી સમારંભ રાખવામાં આવ્યો.

16